

Protestant Theological University

Review of: Régis Burnet, Exegesis and History of Reception (Tübingen: Mohr Siebeck 2021). 244 p.

Roukema, R.

Published in:
Kerk en Theologie

Published: 01/01/2021

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Roukema, R. (2021). Review of: Régis Burnet, Exegesis and History of Reception (Tübingen: Mohr Siebeck 2021). 244 p. *Kerk en Theologie*, 72(3), 295-296.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons). You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

This publication might have been made available through the PThU Research Portal under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the PThU website: <https://www.pthu.nl/over-ptu/bibliotheek-ptu/diensten/article-25fa-taverne-amendement-end-user-agreement.pdf>

Takedown policy

If you believe that this document breaches copyright, please contact us providing details, and we will investigate your claim and remove access to the work if necessary: bibliotheek@ptu.nl.

Downloaded from the PThU Research Portal (Pure): <https://pure.ptu.nl>.

Konken Theologie 72(2021), 295-296

BOEKBESPREKINGEN

295

Régis Burnet, *Exegesis and History of Reception. Reading the New Testament Today with the Readers of the Past* (Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament 455), Tübingen: Mohr Siebeck 2021, XII + 244pp., €129,00, 9783161596537

Dat een Franstalige hoogleraar (in Louvain-la-Neuve) een Engelstalig boek publiceert, komt niet veel voor, maar voor wie zijn andere, Franstalige, publicaties minder gemakkelijk leest, is het een buitenkans hiervan langs deze weg toch indirect kennis te nemen – evenals van talrijke in het Frans en overige talen geschreven artikelen en boeken (tot Tsjechoosch aan toe) van andere auteurs die hij verwerkt. Burnet legt zich al jaren toe op het onderzoek van de zogenoemde *Wirkungsgeschichte* van de Bijbel en meent dat die voor de exegete en de hermeneutiek van groot belang is. De vele, soms verbluffende voorbeelden die hij geeft, tonen aan hoezeer hij gelijk heeft. Eerst beschrijft hij de spanning die doorzagen bestaat tussen moderne en postmoderne exegetische methoden en de traditie en geschiedenis van de Bijbeluitleg. Vaak wordt de indruk gewekt dat een exegeet met een nieuwe methode weer opnieuw kan beginnen, als op een *tabula rasa*. Het protestantse principe van *sola scriptura*, met verwerping van het gezag van de traditie, is hieraan deels debet. Het grootste deel van het boek bestaat uit studies over de wijze waarop diverse nieuwtestamentische personages en passages in de loop der eeuwen zijn beoordeeld. Zo komen Judas, Maria Magdalena, Bathseba (bij uitzondering ook een oudtestamentische figuur), Lebbeüs/Thaddeüs, Lazarus, Barabbas, Thomas en Gamaliël aan bod, en de passages over boekverbranding (Hand. 19:17-20), het beeld van de gemeenschap dan wel het lichaam als tempel van de Heilige Geest (1 Kor. 3:16; 6:19), de door Paulus gevraagde mantel, boeken en perkamenten (2 Tim. 4:13), en het persoonlijke slot van de brief aan de Hebreëën.

Regelmatig wijst Burnet op een omslagpunt in de uitleg. Zo'n omslagpunt ligt soms in de Middeleeuwen, wanneer een oudere uitleg vervangen wordt door een nieuwe die het eeuwenlang volhoudt, welke exegetische methode er ook gehanteerd wordt. Soms lijkt de auteur de draak te steken met de pretenties van exegeten die een nieuwe uitleg voorstellen, bijvoorbeeld wanneer iemand met behulp van een postmoderne, post-structurele [sic!] lezing van het evangelie van Johannes tot een uitleg van de dood van Lazarus komt die in grote lijnen ook al te vinden is bij een Franse bisschop van de negentiende eeuw. Om de meditatie van die bisschop te vinden moet een exegeet wel goed zoeken en dat heeft Burnet klaarlijk gedaan. Allerlei 'nieuwere' interpretaties zijn ook al te vinden bij de kerkvaders van de eerste eeuwen – hetgeen deze recensent eveneens regelmatig heeft opgemerkt – maar de studie van de patristische uitleg wordt door exegeten vaak nagelaten of is oppervlakkig. Weliswaar wordt er de laatste decennia meer aandacht geschonken aan de geschiedenis van de Bijbeluitleg, maar Burnet benadrukt dat die oude interpretaties niet alleen om antiquarische redenen van belang zijn, maar ook kunnen wijzen op zienswijzen die alleszins het overwegen waard zijn en ten minste kunnen worden gerangschikt onder het betekenispotentieel van een Bijbeltekst. Zo levert hij een hartstochtelijk pleidooi voor het eetherstel van de traditie, althans om daarvan grondig kennis te nemen. Uiteraard is het een reusachtig karwei om de uitleg van een Bijbelgedeelte of de visie op een personage door de eeuwen heen uit te zoeken. Zouden exegeten dit vaker doen, dan zouden ze hun uitkomsten minder snel kunnen publiceren, maar zou dat erg zijn? Er zijn en worden al zo veel exegetische studies en commentaren gepubliceerd en vele hiervan verwijzen alleen naar andere hedendaagse studies. Dit boek verdient dus een warm onthaal, maar ook een paar kritische opmerkingen. De tekst had alvorens gedrukt te worden eerst nog eens nauwgezet doorgelezen moeten worden, want met enige regelmaat zijn er woordjes uitgevallen of staat er een verkeerde term (bijv. 6, 'Bible' waar het 'New Testament' moet zijn; het gaat dan over de ondertitel van het boek). Tekstverwijzingen zijn niet altijd correct en staan dan ook fout in het tekstregister; waarin trouwens 1 Korintiërs ten onrechte ontbreekt. Origines woonde omstreeks 240 niet in Alexandrië maar in Caesarea Maritima (p.105). Maar in het algemeen is dit een erudiete, welkome bijdrage aan de discussie over exegetische en hermeneutische methoden in de Bijbelwetenschap.

Riemer Roukema

p296